

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การรวบรวมและขยายพันธุ์กล้วยไม้สกุลลิ้นมังกร โดยทำการสำรวจชนิดกล้วยไม้สกุลลิ้นมังกร ในพื้นที่ศึกษาทั้ง 4 จุด ได้แก่ จุดที่ 1 น้ำตกตาดขาม ในวนอุทยานน้ำตกตาดขาม จุดที่ 2 น้ำตกตาดโพธิ์ ในอุทยานแห่งชาติภูหลวง จุดที่ 3 ทางเดินศึกษาธรรมชาติ ในอุทยานแห่งชาติภูหลวง และจุดที่ 4 จุดผ่อนปรนการค้าชายแดนไทย-ลาว อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ตั้งแต่เดือน มิถุนายน ถึงเดือน ตุลาคม 2559 จำนวน 8 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า

1. พบกล้วยไม้จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ ลิ้นมังกร หรือปัดแดง หรือสังหิน (*Habenaria rhodocheila* Hance) และนางอ้วก้ำม้ซ้า หรือนางอ้วม้นปู (*Habenaria rostelifera* Rchb. f.)
2. รวบรวมต้นกล้วยไม้ ทั้ง 2 ชนิดคือ ลิ้นมังกร หรือปัดแดง หรือสังหิน (*Habenaria rhodocheila* Hance) ได้ 500 ต้น และนางอ้วก้ำม้ซ้า หรือนางอ้วม้นปู (*Habenaria rostelifera* Rchb. f.) ได้ 20 ต้น โดยได้จากจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนไทย-ลาว อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม และต้นพันธุ์ที่ปลูกเลี้ยงไว้ในเรือนเลี้ยงกล้วยไม้ สาขาวิชาพืชศาสตร์ คณะเกษตรและเทคโนโลยี
3. ศึกษาวงจรการเจริญเติบโตของกล้วยไม้ พบว่ากล้วยไม้สกุลลิ้นมังกรมีการเจริญเติบโตสลับกับการพักตัวในรอบปี โดยมีการเจริญของต้นและออกดอกในฤดูฝนพร้อมกับการสร้างหัวใหม่ แล้วเข้าสู่ระยะพักตัวในฤดูแล้ง
4. ขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเมล็ดในสภาพปลอดเชื้อเพื่อเพิ่มจำนวนต้น ผลการเพาะเมล็ดพบว่า หลังจากทำการเพาะไปแล้ว 13 สัปดาห์ เมล็ดจากดอกสีเหลืองเริ่มงอก แต่หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ โปณโตคอร์มไม่สามารถพัฒนาหรือรอดชีวิต การศึกษาการเพิ่มจำนวนหัวซึ่งเป็นการขยายพันธุ์พืชแบบไม่อาศัยเพศแบบหนึ่ง พบว่าต้นกล้วยไม้ 1 ต้นสามารถสร้างหัวเพิ่มได้เฉลี่ย 1.05 หัว

5.2 ข้อเสนอแนะ

กล้วยไม้เป็นพืชกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์น้อยมาก และเป็นพืชที่ขยายพันธุ์ได้ยากโดยเฉพาะกล้วยไม้สกุลลิ้นมังกร ที่ผู้วิจัยได้พยายามมาทดลองมาแล้วหลายปี ผลที่ได้ยังไม่เป็นที่พอใจ อย่างไรก็ตามกล้วยไม้สกุลนี้ยังสามารถเพิ่มจำนวนต้นได้ด้วยวิธีเลี้ยงต้นเพื่อให้สร้างหัวใหม่ สำหรับการเพาะเมล็ดนั้น ควรมีการศึกษาวิจัยต่อไปเพื่อหาเทคนิควิธีที่ดีที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- ครรรชิต ธรรมศิริ . 2541. เทคโนโลยีการผลิตกล้วยไม้.อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง,กรุงเทพฯ. 230 หน้า
- นิภาพร ชัยทนต์. 2542. การศึกษาสูตรอาหารที่เหมาะสมสำหรับการเพาะเมล็ดและพัฒนาต้นอ่อนของกล้วยไม้ดินลั่นม้งกรและนางอ้วสาคริก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. ภาคสวน. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 60 หน้า
- ปิยะนุช ปิยะตระกูล. 2547. ปัจจัยที่มีผลต่อการงอกและพัฒนาต้นอ่อนของกล้วยไม้ดินลั่นม้งกร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- มนัส บุตุคูป. 2555. การศึกษาวงรอบการเจริญเติบโตของกล้วยไม้ดินลั่นม้งกรเพื่อพัฒนาเป็นไม้กระถาง. ปัญหาพิเศษปริญญาตรี. คณะเกษตรและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยนครพนม.
- มนต์สุดา สุวรรณมาลี.2546. การสำรวจกล้วยไม้ดินบางบริเวณของจังหวัดเชียงใหม่.ปัญหาพิเศษ วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,เชียงใหม่.
- วิมล พรหมทา , คมกฤษ พันธุ์ดั่ง และวิเศษศักดิ์ วิเศษโหวหาร. 2554. การสำรวจกล้วยไม้ดินในอุทยานแห่งชาติภูถ้ำกา จังหวัดนครพนม. วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร 42 3/1 (พิเศษ): 471-474
- หน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำแม่สะมาด. โครงการอนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีอิทนนท์ตามพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ (ขุนยวม) อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน. เข้าถึงได้จาก<http://www.fca16mr.com/webblog/blog.php?id=217> (4 กันยายน2558)
- ศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตกระบี่. โครงการ อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกระบี่. เข้าถึงได้จาก <http://www.krabi.go.th/POC/index.php?option=com> (4 กันยายน2558)
- สลิล สิทธิสังจธรรม. 2548 . กล้วยไม้ป่าเมืองไทย . บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด. กรุงเทพฯ สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2557. รายงานการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตร ปี 2556 เข้าถึงได้จาก http://www.oae.go.th/oae_report/export_import/export.php (1กันยายน 2557)
- องค์การสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์. 2552. กล้วยไม้ไทย เล่ม 2. เชียงใหม่

- อบฉันท์ ไทยทอง. 2543. กล้วยไม้ไทย. อัมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน).กรุงเทพฯ
สมศักดิ์ รักไพบุลย์สมบัติ. 2535. **ทำเนียบกล้วยไม้ไทย**. สุริวงค์บุ๊คเซ็นเตอร์. เชียงใหม่
- Cribb, P. and C. Bailes. 1989. **Hardy Orchids**. Timber Press, Inc. Oregon. 162 p.
- Dress, R.L. 1981. **The Orchid, NaTural History and Classification**. Harvard University
- Holtum. R. E. 1964. **Arevised Flora of Malaya 3rd**. Authority Government Printing office
Singapore. 159 p.
- Hu, S.Y. 1977. **The Genera of Orchidaceae in Hong Kong**. Dai Nippon Printing Co.,
Hong Kong. 190 p.
- Huxley, A., M. Griffin and M. Levy. 1992. **Dictionary of Gardening. Vol.II**. The macmillan
Press Limited United Kingdom, 74 p.
- IUCN/SSCN Orchid Specialist Group. 1996 **Orchids – Status survey and conservation
and action plan**. IUCN, Gland Switzerland and Cambridge, UK.
- Linder, H.P. and H. Kurzweil. 1999. **Orchid of Southern Africa**. A.A. Balkena. Rotterdam. 492p.
- Nanakorn and Indharamusika. 1998. **Ex-situ Conservation of Native Thai orchids at Queen
Sirikit Botanic garden**. Invited lecture presented at the international conference
on Biodiversity And Bioresources: Conservation and Utilization, 23-27 November,
1997, Phuket, Thailand
- Shimada, T., Otani, M. and Morii, M. 2001. **In vitro propagation and recovery of habitat of
Habenaria radicta (Orchidaceae)**. Acta Hort. (I)
- Van Der Kinderen. 1987. **Abscisic acid in terrestrial orchid seed : a possible impact on
their Germination**. Lindleyana 2. 84-87.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ภาพผนวก

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง การขยายพันธุ์กล้วยไม้ด้วยการเพาะเมล็ดในสภาพปลอดเชื้อ

12 ตุลาคม 2559 ณ ห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช สาขาพืชศาสตร์ คณะเกษตรและเทคโนโลยี

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
1	นายศรัณย์ พลอาสา	59 หมู่ 5 ต. คำเตย อ. เมือง จ. นครพนม
2	นายอภิศักดิ์ รักษ์เมือง	365 หมู่ 10 ต. กุรุคุ อ.เมือง จ. นครพนม
3	นายพงศกร วรคันธ์	36 หมู่ 1 ต. ท่าจำปา อ. ท่าอุเทน จ. นครพนม
4	นายพิเชฐ คำมีแก่น	53 หมู่ 5 ต. คำเขื่อนแก้ว อ. ชานุมาน จ. มุกดาหาร
5	นายอนุวัฒน์ ภูพันนา	8 หมู่ 2 ต. ขามเฒ่า อ. เมือง จ. นครพนม
6	นางสาวเสาวลักษณ์ ชนะพจน์	8 หมู่ 7 ต. रामราช อ. ท่าอุเทน จ. นครพนม
7	นางสาวพรทิพย์ พิมพ์ทอง	68 หมู่ 1 ต. เหล่างาม อ. โพนไทร จ. อุบลราชธานี
8	นายเจียรไน นะแส	164/3 หมู่ 2 ต. หุ่งหวัง อ. เมือง จ. สงขลา
9	นายปวิตร สุพรหม	33 หมู่ 10 ต. บ้านกลาง อ. เมือง จ. นครพนม
10	นางสาวธนาพร ปานแจ่ม	114/17 หมู่ 1 ต. ขามเฒ่า อ. เมือง จ. นครพนม
11	นางสาววิจิตรา มาโพธิ์	123 หมู่ 18 ต. คำเตย อ. เมือง จ. นครพนม
12	นางสาวศุภานัน โคตะมะ	33/21 หมู่ 3 ต. ขามเฒ่า อ. เมือง จ. นครพนม